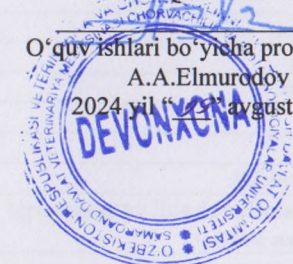

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
A.A.Elmuroidov
2024 yil 14 avgust

LABORATORIYA ISHI ASOSLARI

FANI BO‘YICHA

SILLABUSI

(Sirtqi ta’lim 1-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi: 800000 – Qishloq, o‘rmon, baliq xo‘jaligi va veterinariya

Ta’lim sohasi: 840000 – Veterinariya

Ta’lim yo‘nalishi: 60840300 – Veterinariya sanitariya ekspertizasi

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Veterinariya diagnostikasi va oziq ovqat
xavfsizligi fakulteti
60840300 – Veterinariya sanitariya
ekspertizasi ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	<i>Laboratoriya ishi asoslari</i>
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	LIA1106
Yil:	2024-2025
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Sirtqi ta'lim
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	10
Amaliy mashg'ulotlar	12
Laboratoriya mashg'ulotlari	6
Seminar	–
Mustaqil ta'lim	152
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtixon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Talabalar laboratoriya tekshirishlari o'tkazishi uchun amaliy ahamiyatga ega bu fan, ular uchun zarur amaliy bilim va ko'nikmalarni shakllantirish, mustaqil tajribalar va ilmiy tadqiqotlar olib borishi uchun asos yaratish, hamda veterinariya laboratoriyasi mutaxassislarini tayyorlashda fundamental tushunchalarni berish, ularning kejakdagi faoliyati uchun yetarli va tegishli sohadagi ilm-fan yutuqlari asosida mustaqil ravishda yangi bilimlarni o'zlashtirish imkonini berishdan iborat.
------------	---

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Biologiya
2.	Kimyo
3.	Fizika
4.	

Ta'lim natijalari (TN)

- bayon qilish ravon bo'lmasa;
 - fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
 - fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
- g) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:**
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
 - fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
 - fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
 - fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
 - fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
 - fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Muallif:	Ruziyev Z.E – “Epizootologiya va infeksion kasalliklar” kafedrasida katta o'qituvchisi, v.f.n.
E-mail:	ruziyev1962@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “Epizootologiya va infeksion kasalliklar” kafedrasida
Taqrizchilar:	1. M.S.Kuziyev – SamDU “Odam va hayvonlar fiziologiyasi va biokimyo” kafedrasida mudiri, b.f.n., dotsent 2. M.M.Allamurodova – Samarqand viloyati hayvonlar kasalliklari tashxisi va oziq ovqat mahsulotlari xavfsizligi davlat markazi direktori

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 29 avgustdagi 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Epizootologiya va infeksion kasalliklar” kafedrasining 2024 yil 26 avgustdagi 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

1 O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

R. Ro'ziqulov
SH. Qurbonov
A.X6/djamshukurov
Z. Ruziyev

	Bilimlar jihatidan:
TN1	Veterinariya laboratoriyalarining tuzilishi, tarkibi, jihozlanishi, laboratoriyalarda ish jarayonida texnika xavfsizligi qoidalari, har xil zararli ta'sirlardan individual va kollektiv himoya vositalaridan foydalanishni bilishlari kerak;
TN2	Baxtsiz hodisalarda birinchi yordam ko'rsatish, laboratoriya idishlarini turlari, ishlatilish maqsadi, ularni ishlatishga tayorlash, laboratoriya texnikalarining turlari, ishlatilish maqsadi, tuzilishini bilishlari lozim;
TN3	Laboratoriyalarda ishlatiladigan kimyoviy reaktivlar turlari, ishlatilish maqsadi, tayorlash usullari, saqlash sharoitlari, oziq muhitlari turlari, tayorlash va ishlatilish tartibi, bakteriologik bo'yoqlar tayorlash va ishlatilishi haqida bilimlarga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Laboratoriya hayvonlarining turlari, saqlash, oziqlantirish va ko'paytirish sharoitlari, ulardan ilmiy tadqiqotlar o'tkazishda foydalanish bo'yicha bilimlarga ega bo'lishlari kerak;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN5	Veterinariya laboratoriyalari bo'limlarining vazifalarini biladi, laboratoriya idishlarni farqlay oladi;
TN6	Laboratoriya texnikalarini, qaysi texnika nima maqsadda qanday ishlatilishini farqlay oladi;
TN7	Kimyoviy reaktivlar va eritmalar qaysi maqsadda nima uchun ishlatilishiga baho bera oladi;
TN8	Laboratoriya hayvonlarini saqlash, oziqlantirish sharoitlarini va tajribalarda nima maqsadlarda ishlatilishini biladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	“Laboratoriya ishi asoslari” faniga kirish.
M2	Veterinariya laboratoriyalarida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalari.
M3	Umumiy laboratoriya idishlari va ularni tayorlash.
M4	Umumiy laboratoriya texnikalari.
M5	Kimyoviy reaktivlar, bakteriologik bo'yoqlar.
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Veterinariya laboratoriyalarining tarkibi, tuzilishi. Laboratoriyalarning vazifalari va jihozlanishi.
A2	Texnika xavfsizligi qoidalari, mehnat muhofazasi. Shaxsiy va jamoaviy himoya vositalari.
A3	Baxtsiz hodisalarda birinchi yordam ko'rsatish.
A4	Umumiy laboratoriya idishlari tarkibi, ishlatilishi, idishlarni fizikaviy usulda tozalash, idishlarni kimyoviy usulda tozalash.

A5	Bakteriologik, virusologik tekshirish uskunolari.
A6	Kimyoviy reaktivlar va ular bilan ishlash texnikasi.
Mashg'ulotlar shakli: laboratoriya mashg'ulotlar (L)	
L1	Eritmalar haqida tushuncha, sinflanishi, konsentratsiyasi.
L2	Laboratoriya hayvonlarini saqlash sharoitlari, laboratoriya hayvonlarini urchitish asoslari.
L3	Laboratoriya hayvonlarining infeksiyon va invazion kasalliklari.

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish	45 soat
2	Berilgan mavzular bo'yicha taqdimotlar tayyorlash	10 soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	10 soat
4	Berilgan mavzu bo'yicha laboratoriya texnikalarini rasmini chizish	10 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	5 soat
6	Berilgan mavzu bo'yicha preparatlar tayyorlash	10 soat

Asosiy adabiyotlar	
1.	Кырыкбайулы С.И. и др. Лабораторное дело. Учебное пособие. Алматы. 2009 год ООО "Тандем" 260 с.
2.	Shapulatova Z.J. Mikrobiologiya fanidan o'quv qo'llanma. (amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari). Toshkent, 2013 yil. "Fan va texnologiya" 200 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 b.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
6.	Вялов С.С. Диагностическое значение лабораторных исследований. Учеб. Пособие -2е изд. М. Медпресс-информ. 2016. 320 с.
7.	Камышников В.С. Методы клинических лабораторных исследований. М.Медпресс-информ. 2020. 736 с ил.
8.	Клиническая лабораторная диагностика (методы и трактовка лабораторных исследований). Под Ред. В.С.Камышникова – М.Медпресс

информ. 2015, 720 с. илл. табл.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baxo olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baxo olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baxo olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;